

Informacja prasowa

**Brakuje chętnych do darmowych programów diagnostycznych organizowanych przez państwo. Siedem i pół procent uprawnionych skorzystało z Profilaktyki 40 PLUS.
Dlaczego Polacy nie chcą się badać?**

W Polsce jak coś jest za darmo, często okazuje się budzić daleko idące podejrzenia. A czy nie oszukane? A czy świeże? A może po prostu zepsute? Niestety tak samo sprawa wygląda w przypadku badań dla czterdziestolatków z plusem. Jest ich w naszym kraju 20 milionów. Tymczasem, jak wynika z danych Stowarzyszenia MedTech Polska, z programu Profilaktyka 40 PLUS w 2022 roku skorzystało zaledwie 1,5 miliona osób. Nie pomogła nawet organizowana przez Ministerstwo Zdrowia loteria. Polacy nie poszli się zbadać.

Liczba wykonanych badań programu Profilaktyka 40 PLUS w poszczególnych województwach

Z danych GUS wynika, że w 2022 roku w Polsce żyło 37,9 mln ludzi, z czego wspomniane 20 mln to osoby po czterdziestce. Z kolei według analizy MedTech Polska w tym samym czasie wykonano 6,6 mln badań laboratoryjnych w ramach programu Profilaktyka 40 PLUS. Trzeba jednak pamiętać, że ta liczba rozłożyła się na 1,5 mln pacjentów, którzy zdecydowali się wziąć udział w programie. Czyli na jedną osobę przypadło 4,4 badania. Biorąc pod uwagę, że według autorów Narodowego Testu Zdrowia każdy powinien raz w roku wykonywać pomiar ciśnienia krwi, morfologię krwi, OB, stężenie glukozy we krwi, stężenie cholesterolu oraz badanie ogólne moczu, wnioskować można, że brakuje jeszcze trochę do sukcesu. Najgorsze jest jednak wciąż to, jak mało osób przystąpiło do programu.

A w poszczególnych częściach kraju? Najwięcej, bo prawie 1,3 miliona badań wykonano w województwie wielkopolskim, na drugim miejscu plasuje się śląskie (664 tys.), a na trzecim małopolskie (652 tys.). Najmniej badań przeprowadzono w opolskim (163 tys.) i podkarpackim (123 tys.). Choć, jeśli spojrzeć na liczbę ludności w poszczególnych województwach, to mazowieckie ma najmniej powodów do dumy. Mieszka tutaj 5,5 miliona osób, w tym prawie 2,2 miliona w wieku 40-65 (dane GUS z 2022 roku), a wykonano zaledwie 338 tys. badań. Może to oczywiście wynikać z faktu, że Mazowsze to w większości Warszawa, gdzie mieszkańcy bardzo często mają wykupione abonamenty medyczne, badają się regularnie i nie muszą korzystać z Profilaktyki 40 PLUS.

Dane, jakie zebraliśmy zaskoczyły nas, ponieważ sądziliśmy, że wschód Polski wypadnie słabiej. Jednak np.: województwo podlaskie (431 tys.) zajęło siódme miejsce, przed lubuskim i łódzkim, które było dopiero czternaste (203 tys.). Może być tak, że w regionach o niższych zarobkach i wyższym bezrobociu, Polacy zdecydowali się na wzięcie udziału w badaniach z przyczyn ekonomicznych. Skoro coś jest za

Biuro organizacyjne:

Oskar Geryn, tel. 531 970 964, oskar.geryn@procontent.pl
ul. Marszałkowska 140/62C, 00-061 Warszawa

darmo, a przy okazji można skontrolować stan zdrowia, czemu nie pójść? Tak czy inaczej, wyniki potwierdzają, że wśród Polaków nie ma stereotypów, jeśli chodzi o badania profilaktyczne i edukację w celu zwiększenia ich liczby trzeba potraktować holistycznie. Programy typu Profilaktyka 40 PLUS powinny być zdecydowanie bardziej promowane. Zarówno w mediach jak i w gabinetach lekarskich. – przekonuje Marian Chabuda, Członek Zarządu Stowarzyszenia MedTech Polska.

Główne powody, dla których mówimy „nie”

Według fundacji Niezdiagnozowani, najrzadziej badającą się grupą Polaków są czynne zawodowo osoby między czterdziestym a sześćdziesiątym rokiem życia. Główne przyczyny to praca, konieczność opieki nad dziećmi i starszymi rodzicami. Zapytani przez Fundację Polacy stwierdzili, że przy takim natłoku obowiązków nie mają ani czasu, ani ochoty, żeby dodatkowo przejmować się swoim zdrowiem. A wystarczy kilka prostych badań diagnostycznych, które można wykonać w ramach programu Profilaktyka 40 PLUS, lub dowolnego pakietu medycznego. Ceny tych ostatnich zaczynają się od nieco ponad 100 złotych.

Niechęć do diagnostyki potwierdzają dane, jakie uzyskano w Narodowym Teście Zdrowia z 2022 roku. Na pytanie: *Dlaczego nie zrealizował Pan/Pani badania morfologii krwi w ciągu ostatniego roku?* – 80 procent ankietowanych odpowiedziało: *Nie miałem/am takiej potrzeby.*

Profesor Katarzyna Winsz-Szczotka, prezes Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej twierdzi, że wyniki badań profilaktycznych proponowanych w ramach programu Profilaktyka 40 PLUS, stanowią mogą jeden z najskuteczniejszych sposobów zmniejszenia ryzyka rozwoju chorób przewlekłych, będących główną przyczyną zachorowalności i śmiertelności Polaków.

Wiele osób nie korzysta z profilaktycznych badań przesiewowych w kierunku wymienionych chorób, zwłaszcza na wsi. Wśród czynników zmniejszających chęć udziału w opisywanych badaniach wymienia się: pewność dobrego stanu zdrowym, brak czasu, przekonanie, że procedury przesiewowe są zbyt skomplikowane (szczególnie dla osób starszych), ból fizyczny lub negatywne emocje, w tym – strach czy dyskomfort, jak również złe doświadczenia z poprzednich badań kontrolnych. Co więcej, utrudniony dostęp do placówek gdzie można zrealizować e-skierowanie na badania, często jest czynnikiem decydującym o zaniechaniu udziału w badaniach przesiewowych – dodaje prezes PTDL.

Najbardziej istotnym powodem dla którego osoby nie wykorzystują danych im możliwości diagnostycznych jest brak znajomości zagadnień związanych z chorobami przewlekłymi i ich konsekwencjami w postaci niepełnosprawności czy przedwczesnej śmierci. Należy zatem stale informować, doksztalać i motywować pacjentów, ponieważ mają oni ustawowe prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny przystępnej informacji o stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych (Art. 9. 2. Ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).

Jednym z proponowanych rozwiązań byłaby porada diagnostyczna, udzielana pacjentom przez diagnostów laboratoryjnych będących specjalistami z różnych dziedzin medycyny laboratoryjnej – podkreśla prof. Winsz-Szczotka.

Biuro organizacyjne:

Oskar Geryn, tel. 531 970 964, oskar.geryn@procontent.pl
ul. Marszałkowska 140/62C, 00-061 Warszawa

I co dalej?

Sytuacja wymaga pilnej poprawy. Profilaktyka jest najtańszym, również dla państwa, sposobem zadbania o zdrowie Polaków. Do tego, jak wskazują dane z Profilaktyki 40 PLUS problem dotyczy nas wszystkich. W 2022 roku żadne z województw nie wykorzystało potencjału, jaki oferował Program, w niektórych miejscach nie przebadano się nawet wspomniane 7,5 procent osób po czterdziestce. W tym roku również nie jest lepiej. Z informacji Narodowego Funduszu Zdrowia wynika, że w pierwszym kwartale 2023, w całej Polsce wystawiono zaledwie 298 227 skierowań dla osób po czterdziestym roku życia, które chciały skorzystać z możliwości zbadania się.

Jak na razie czterdziestolatkowie z plusem będą mogli skorzystać z Programu Profilaktyka 40 PLUS do końca 2023 roku. Co będzie potem, nie wiadomo. Jeśli już jednak zdecydują się na taki krok, w Internecie można znaleźć wiele stron, które pomagają w złożeniu odpowiedniego wniosku i za rękę prowadzą od pierwszego kliknięcia do gabinetu lekarskiego.

*Strona **profilaktyka40plus.com** założona przez Forum Medycyny Laboratoryjnej we współpracy ze Stowarzyszeniem MedTech Polska umożliwia szybkie wygenerowanie skierowania na badanie i wybór placówki medycznej, gdzie zostanie ono przeprowadzone. Strona cieszy się sporym zainteresowaniem. Wzrosło ono po okresie pandemii, kiedy dostęp do jakichkolwiek badań nie będących tymi na obecność COVID-19 był znacząco utrudniony. To wciąż jednak za mało, żeby mówić o sukcesie. Widzę potencjał w lekarzach POZ, którzy przy każdej wizycie osoby po czterdziestym roku życia, powinni sugerować jej wykonanie badań.–* przekonuje Jarosław Wyligąła, prezes Stowarzyszenia MedTech Polska.

Wszyscy chętni do badań mogą również skorzystać z oficjalnej strony Ministerstwa Zdrowia, pierwszej na liście po wpisaniu hasła „Profilaktyka 40 PLUS w wyszukiwarce internetowej. Co więcej, w ostatnim akapicie zachęcającym do skorzystania z Programu znajduje się informacja, że wszyscy, którzy zgłoszą się na badania w ramach Profilaktyki 40 PLUS wezmą udział w losowaniu „nagrody rzeczowej”.

MedTech Polska jest stowarzyszeniem zrzeszającym działające w Polsce podmioty zaangażowane w badania, rozwój, produkcję, dystrybucję i import wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro (IVD). Reprezentuje branżę IVD wobec organów regulacyjnych, stowarzyszeń naukowych i korporacji zawodowych. Wraz z innymi organizacjami działa na rzecz stałego poprawiania standardów opieki medycznej w Polsce. Stowarzyszenie MedTech Polska dąży do tego, by lekarze mogli podejmować decyzje medyczne i kliniczne na podstawie najlepszej informacji diagnostycznej, korzystali z najlepszych możliwych narzędzi i technologii medycznych związanych z wyrobami medycznymi do diagnostyki in vitro. Na poziomie międzynarodowym MedTech Polska współpracuje z MedTech Europe, europejskim stowarzyszeniem branżowym reprezentującym przemysł technologii medycznych, od diagnozy do wyleczenia.

Biuro organizacyjne:

Oskar Geryn, tel. 531 970 964, oskar.geryn@procontent.pl
ul. Marszałkowska 140/62C, 00-061 Warszawa